

Fakultetsstyrelsen

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i (ämne)

Mall för allmän studieplan är antagen av Samhällsvetenskapliga fakultetsstyrelsen 2014-11-27, dnr U 2014/720.

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i (ämne) är fastställd av Samhällsvetenskapliga fakultetsstyrelsen (datum), dnr (U 20xx/xxx).

Studier enligt denna allmänna studieplan kan leda till någon av följande examina:

Filosofie doktorsexamen i (ämne).

Filosofie licentiatexamen i (ämne).

1 Ämnesbeskrivning

(Här lämnas en kort beskrivning av varje ämnes forskningsinriktning.)

2 Syfte och mål för forskarutbildningen

Syftet med forskarutbildningen i (ämne) vid (institutionen), Lunds universitet, är att ge fördjupade kunskaper i (ämnet) och att utbilda självständiga och kritiska forskare med bred teoretisk samhällsvetenskaplig kunskap, metodologisk skicklighet och urskiljningsförmåga samt förmåga att genomföra forskningsprojekt. *(Institutionen kompletterar.)*

2.1 Doktorsexamen

Doktoranden ska efter genomgången utbildning ha förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

Kunskaper och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorexamen ska doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och att stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

(Institutionen kompletterar (ämnesmässigt, praktiska färdigheter, allmänna färdigheter).)

2.2 Licentiatexamen

Doktoranden ska efter genomgången utbildning ha förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,

- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

(Institutionen kompletterar (ämnesmässigt, praktiska färdigheter, allmänna färdigheter).)

3 Behörighet till utbildning på forskarnivå

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs att den sökande har grundläggande och särskild behörighet och att sökanden bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

3.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet att antas till utbildning på forskarnivå har den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå, eller
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Fakultetsstyrelsen får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl.

3.2 Särskild behörighet

*(Här skriver institutionen sina krav. Enligt förordningen ska de krav på särskild behörighet som ställs **vara helt nödvändiga** för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse*

- 1. kunskaper från högskoleutbildning eller motsvarande utbildning*
- 2. särskild yrkeserfarenhet, och*
- 3. nödvändiga språkkunskaper eller andra villkor som betingas av utbildningen)*

3.3. Tillgodoräknande av tidigare studier

En student som genomgått viss högskoleutbildning på avancerad nivå eller motsvarande med godkänt resultat kan tillgodoräkna sig detta i utbildningen på forskarnivå, om examinator efter prövning bedömer att den tidigare utbildningen kan godtas för tillgodoräknande. Tillgodoräklandet ska prövas på studentens egen begäran, i varje enskilt fall.

4 Antagning och urval

Antagning av forskarstuderande sker enligt Lunds universitets antagningsordning för utbildning på forskarnivå samt och Föreskrifter för utbildning på forskarnivå vid Samhällsvetenskapliga fakulteten.

4.1. Antagning

Fakulteten eftersträvar att antagning av forskarstuderande sker årligen efter utannonsering av studieplatser vid en fastställd tidpunkt. Den som antagits till licentiatstudier måste genomgå ny antagning för att fortsätta till doktorsexamen.

Till utbildning på forskarnivå antas primärt sökande som anställs som doktorand. Forskarstuderande måste ha finansiering i form av anställning som doktorand eller annan finansiering i enlighet med universitetets antagningsordning.

Fakultetsstyrelsen ansvarar för att en noggrann prövning av studiefinansieringen genomförs.

4.2 Urval

Vid antagningsbegränsning måste urval göras bland de sökande. Grund för urval är den sökandes meriter vid ansökningstillfället. Avgörande urvalskriterium är förmågan att tillgodogöra sig forskarutbildning. Särskilt avseende fästs vid den sökandes lämplighet för samhällsvetenskapligt forskningsarbete. Att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får dock inte vid urval ge sökanden företräde framför andra sökande.

(Institutionen ska här ange hur urval ska göras avseende de bedömningsgrunder som ska tillämpas vid prövningen av sökandenas förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. (De kan vara kvaliteten och självständigheten i skriftliga arbeten, betyg, bredd, djup och relevans i utbildning på avancerad nivå, relevant arbetslivserfarenhet, förmåga att aktivt delta i forskningsmiljön m m.)

Fakulteten eftersträvar mångfald. Jämställdhetsaspekten ska alltid beaktas. Vid jämbördiga meriter ska sökande av underrepresenterat kön, relaterat till fördelningen bland forskarstuderande i ämnet vid Lunds universitet, ges företräde om inte annat skäl talar emot detta.

5 Utbildning på forskarnivå

Utbildning på forskarnivå som leder till doktorsexamen omfattar fyra års studier (240 högskolepoäng) på heltid. Utbildning till licentiatexamen omfattar två års studier (120 högskolepoäng) på heltid. Studier kan bedrivas på deltid, minst halvtid, och omfattar då maximalt åtta år för doktorsexamen respektive fyra år för licentiatexamen. Doktoranden har också rätt men inte skyldighet att avlägga licentiatexamen (120 högskolepoäng) som en etapp i forskarutbildning som leder till doktorsexamen.

5.1 Utbildningens uppläggning

Utbildning som leder till doktorsexamen omfattar totalt 240 högskolepoäng fördelade på en kursdel omfattande (60-90) högskolepoäng och en vetenskaplig avhandling, (doktorsavhandlingen), omfattande (150-180) högskolepoäng. Utbildning som leder till licentiatexamen omfattar totalt 120 högskolepoäng fördelade på en kursdel omfattande (30-45) högskolepoäng och en vetenskaplig uppsats, omfattande (75-90) högskolepoäng. Undervisning ges i form av kurser och

seminarier samt handledning i avhandlingsarbetet. Dessutom anordnas allmänna seminarier och gästföreläsningar.

För godkänd doktorsexamen fordras godkänt betyg på samtliga kunskapsprov som ingår i forskarutbildningen och på doktorsavhandlingen. För godkänd licentiatexamen fordras godkänt betyg på samtliga kunskapsprov som ingår i licentiatutbildning och på den vetenskapliga uppsatsen.

5.2 Handledning

För varje doktorand ska utses minst två handledare, varav en ska vara huvudhandledare. Huvudhandledaren ska vara docentkompetent och anställd vid Lunds universitet. I den individuella studieplanen ska respektive handledares arbetsuppgifter och ansvarsområde anges. Doktoranden har rätt till handledning under den tid som kan anses behövas för den föreskrivna utbildningen. Handledningen omfattar både hjälp med inriktningen av studier och avhandlingsarbete/arbete med vetenskaplig uppsats samt stöd under arbetets gång. En doktorand som begär det ska få byta handledare.

5.3 Individuell studieplan

Vid studiernas början ska doktoranden i samråd med handledarna upprätta en individuell studieplan över universitetets och doktorandens åtagande och en tidsplan för doktorandens utbildning. Den individuella studieplanen ska följas upp årligen. Doktoranden ska registrera sig i början av varje termin och i samråd med handledare ange med vilken aktivitetsgrad studierna ska bedrivas under terminen.

5.4 Kurser och andra moment

Kursdelen i forskarutbildningen består av kurser vid den egna institutionen, fakultetsgemensamma kurser eller kurser vid andra institutioner inom och utom Lunds universitet.

För kurser vid Lunds universitet ska det finnas kursplaner som anger kursernas mål, innehåll och poängtal. För kurser genomgångna vid andra fakulteter och högskolor bestäms poängtalet som ska tillgodoräknas av examinator. Vilka kurser den enskilde doktoranden ska genomgå och kunna räkna in i examen anges i den individuella studieplanen.

Prov som ingår i utbildning på forskarnivå och avhandling ska bedömas med betygen godkänd eller underkänd. Examinator för kursdelen är professor eller annan docentkompetent lärare.

5.4.1 Kursdelen

(Obligatoriska kurser och seminarier ska anges, liksom deras omfattning i poäng. Vidare ska studieplanen upplysa om andra kurser som kan ingå i forskarutbildningen såsom

- 1) Kurser som ordnas av institutionen eller fakulteten
- 2) Kurser som ges av andra högskoleinstitutioner inom och utom landet
- 3) Individuella litteraturkurser)

5.4.2 Forskningsseminarier och andra moment

Som ett led i utbildningen ska doktoranden delta i seminarier kring institutionens forskningsverksamhet och andra doktoranders avhandlingsarbeten. Doktoranderna ska ges möjlighet att presentera PM om teoretiska och/eller metodologiska problem i arbetet, framlägga planer, uppsatser och avhandlingsdelar samt att opponera på andras vetenskapliga arbeten.

Doktoranden ska presentera sitt arbete med avhandlingen respektive den vetenskapliga uppsatsen vid minst tre seminarier.

(Specifisering av på vilket stadium i arbetet seminarierna ska äga rum.)

5.5 Avhandling

Doktorsavhandlingen är det viktigaste momentet i forskarutbildningen för doktorsexamen. Avhandlingen ska baseras på självständigt vetenskapligt arbete.

Avhandlingen kan utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande verk (monografiavhandling) eller som ett antal vetenskapliga uppsatser som ska vara försedda med en inledande sammanfattning där delarna sätts in i en helhet (sammanläggningsavhandling).

Ett arbete av två eller flera författare kan godkännas som doktorsavhandling eller del däri, om varje doktorands insats redovisas så att den kan bedömas individuellt.

Avhandlingen försvaras vid en offentlig disputation. Avhandlingen betygsätts med något av betygen *godkänd* eller *underkänd*, betyget sätts av en betygsnämnd.

5.6 Vetenskaplig uppsats

Den vetenskapliga uppsatsen för licentiatexamen ska försvaras vid ett offentligt seminarium. Uppsatsen betygsätts av en betygsnämnd med något av betygen *godkänd* eller *underkänd*.

5.7 Institutionstjänstgöring

En doktorand kan delta i institutionsarbetet inom en ram om högst 20 % av full arbetstid. Doktoranden ska kompenseras med motsvarande förlängning av studietiden. Institutionstjänstgöring ska framgå av den individuella studieplanen.

Doktorander som undervisar inom utbildningen på grundnivå eller avancerad nivå ska ha genomgått inledande högskolepedagogisk utbildning omfattande två veckor.

6 Övrigt

Upplysningar om antagning och ansökningstider lämnas av institutionen.